

ELS EAP I ELS SERVEIS EDUCATIUS

Estem en un moment de canvi en tots els àmbits del desenvolupament social, econòmic, educatiu i, molt properament també en el polític amb les eleccions al parlament de Catalunya.

Si fem una mirada en els darrers dos anys, podem observar amb claredat però a la vegada amb certa desconfiança per la velocitat en que s'ha conduït, que en el món de l'educació no paren de produir-se desenes de decisions, de normes, d'actuacions que vull creure, i n'estic convençut, que totes elles estan dirigides a la millora del sistema educatiu en termes d'innovació, qualitat, equitat i inclusió.

Dins d'aquest procés de transformacions, expressats en el nostre país pel Departament d'Educació en el seu programa 2004-2007 "Una educació per a la Catalunya del segle XXI", ens trobem els Serveis Educatius. Una de les actuacions que es marca en dit programa és la reorganització dels serveis educatius.

Els Equips d'assessorament i orientació psicopedagògica convençuts de que és del tot necessària una redefinició de les nostres funcions i de l'organització del conjunt dels serveis educatius per tal d'adaptar-les a les noves demandes socials i educatives, després de vint anys de construcció del nostre exercici professional com assessors psicopedagògics i de suport als centres i a la comunitat educativa, iniciem en el 2003 un procés de reflexió i de debat intern amb l'objectiu de dibuixar, des dels propis professionals dels equips, una proposta del que haurien de ser els nous serveis educatius.

Aquest procés liderat per l'ACPEAP i la Junta de directors i directores dels EAP coincideix en el temps i en el propòsit amb la constitució d'una comissió de treball amb la DGOIE del Departament d'Educació. A partir d'aquí fins l'actualitat s'han anat produint diversos fets i encontres convergents i d'altres clarament divergents amb el que podríem anomenar el dibuix final dels serveis educatius.

Les divergències no són tant en relació a les finalitats i funcions generals d'aquests serveis educatius, sinó en l'estructura i l'organització que ha de sustentar i dotar d'eficiència aquests serveis - la qual, segons la proposta de Decret, prescindeix dels equips actuals - i que a la vegada potenciï el desenvolupament de l'exercici professional de cadascú d'acord al seu perfil professional i a les seves funcions més específiques.

Un altre punt de desacord és, sens dubte, com s'està duent a terme aquest procés de transformació: excessivament ràpid i sense les condicions mínimes que permeti fer un camí constructiu i creatiu que sigui satisfactori per a tothom: professionals i usuaris del servei.

Crec que aquests són els dos aspectes més rellevants, i a la vegada més compartits pel conjunt dels professionals dels EAP, de desacord i desencontre amb la proposta que fa el Departament en el seu darrer esborrany de Decret el qual ha de regular el funcionament i l'organització dels serveis educatius dels propers anys.

El dibuix d'un únic servei educatiu que agrupi a diferents perfils professionals, amb funcions i pràctiques professionals molt diferenciades en forces casos i amb especificitats en l'exercici professional molt concretes - com ara l'assessorament psicopedagògic o l'avaluació psicopedagògica i l'elaboració dels informes corresponents en el cas dels professionals dels EAP -, si no es contempla clarament una estructura interna d'equip, de treball propi i amb una persona que responsable d'aquest, es pot produir a curt i mig termini una dispersió de tasques i una manca d'orientació en les funcions específiques les quals poden repercutir en la qualitat de la intervenció psicopedagògica en els centres.

Aquest és un element clau que cal preservar si es vol progressar en l'exercici professional i consegüentment en l'atenció als centres educatius.

Un altre aspecte clau estretament vinculat a la millora del nostre treball i a la capacitat de donar una resposta eficient i adequat a les demandes és la formació: la formació específica i la continuada. Observem que en els darrers 10 anys la formació que s'ha ofert als EAP des de l'administració educativa ha estat pràcticament inexistent malgrat la diversitat de noves situacions i demandes d'intervenció. Aquesta situació és molt preocupant i cal que els responsables d'aquest tema donin una resposta el més aviat possible.

Algunes preguntes que ens podem fer i de les quals no he trobat una resposta clara, són les següents:

Per què el Departament d'Educació vol optar per un model de Serveis educatius en el qual s'ha seguit una estratègia de crear nous serveis i nous perfils professionals, desvinculats uns dels altres, amb directrius que sovint s'encavalquen entre els serveis, i finalment planteja la fusió de tots aquests? Pot ser ha estat només una estratègia conjuntural?

No hagués estat més clar, més coherent, més natural seguir una estratègia de potenciar, reforçar i ampliar, des del primer moment, els dos serveis més consolidats en els territoris com són els EAP i els CRP? I en el cas dels EAP amb una llarga trajectòria d'assessorament i de presència continuada en els centres.

Quin lloc ocuparà l'assessorament i la intervenció psicopedagògica en el nou Servei Educatiu entesa aquesta com instrument o com eina de treball propi del nostre exercici professional per ajudar i donar suport als centres per a la millora de la seva pràctica educativa? Aquesta qüestió és bàsica com ho és l'adequada gestió i dinamització de la formació de centres o l'assessorament en l'ús dels recursos TIC a les aules.

Totes aquestes intervencions poden ser necessàries i importants per a la millora dels centres i la consecució dels seus objectius educatius, malgrat les pràctiques professionals difereixin.

L'assessorament psicopedagògic continuarà sent la nostra eina privilegiada de treball, la qual juntament amb les experiències i estratègies de treball compartit, d'assessorament, de comprensió de les situacions educatives del conjunt dels professionals dels serveis educatius, ens ha de permetre enriquir la nostra pràctica assessora i construir plegats un model d'intervenció i de suport als centres més adequat a les necessitats actuals. El repte és nostre i de tots els professionals amb els quals treballem.

En tot cas hem d'estar atents i ser perseverants en demanar, crear i mantenir aquelles condicions necessàries i que promoguin la millora del nostre exercici professional. Hem de poder ser protagonistes del nostre propi procés i coprotagonistes en el del conjunt dels serveis educatius.

Finalment, vull expressar el meu agraïment personal a tots els companys i companyes que ens han fet arribar el seu suport a les persones de l'ACPEAP i de la Junta de directors i directores dels EAP que hem estat i estem a les comissions de treball amb el Departament d'Educació.

Ferran Sentís Vayreda
President de l'ACPEAP